

STATE OF
YOUTH NL

Een (t)huis, een toekomst

Rapport onderzoek State of Youth NL

Jongerenhuisvesting

Publicatiedatum: 14 januari 2025

EEN (T)HUIS
EEN TOEKOMST

INITIATIEFNER

IN SAMENWERKING MET

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt het rapport 'Een (t)huis, een toekomst' van State of Youth NL.

State of Youth NL is een initiatief van KidsRights in samenwerking met de Nationale Jeugdraad (NJR), Maatschappelijke Diensttijd (MDT) en Augeo Foundation. Onze missie als coalitie is om de stem van alle jongeren in Nederland te representeren en te versterken.

Het onderwerp van dit onderzoek, jongerenhuisvesting, is door jongeren (12 t/m 29 jaar) vanuit heel Nederland gekozen tijdens ons eerdere onderzoek 'Iedereen Ingecheckt'. Het is dus een breed gedragen onderwerp: jongeren maken zich zorgen en willen dit thema hoog op de agenda zetten. In 2023 kozen jongeren bovendien in een representatief online onderzoek van Ipsos de 'woningmarkt' ook al als voornaamste verkiezingsthema.

En niet zonder reden. Ons onderzoek bevestigt het beeld dat jongeren de dupe zijn van de huidige crisis, terwijl het hebben van een (t)huis juist zo cruciaal is voor hen om te kunnen bouwen aan hun toekomst.

Wij zijn dankbaar voor alle jongeren die hun ervaringen met ons hebben gedeeld en willen strijden voor een beschikbare woning voor iedere jongere. Daarnaast zijn we dankbaar voor de steun, expertise en netwerken van al onze partners, waaronder Stichting !WOON, de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen (LVKK) en JOBmbo.

Naast de jongeren en samenwerkingspartners willen we ook graag onze sponsors bedanken. Dankzij de financiële steun van Vfonds, Fonds21, Janivo Stichting en kernpartners MDT en Augeo Foundation hebben we de middelen om te bouwen aan een representatief jongerenpanel waarin de thema's die jongeren belangrijk vinden centraal staan.

Wij hopen dat het lezen van dit rapport u veel inzichten brengt. Bij vragen zijn wij bereikbaar per mail op info@stateofyouth.org

Met vriendelijke groeten,

State of Youth NL

Dé megafoon van de nieuwe generatie

Samenvatting

Meer dan de helft (56%) van de jongeren is op zoek naar een woning.

Van de jongeren is 22% op zoek naar een huurwoning, 15% naar een koopwoning en 11% naar een kamer. 44% geeft aan (nog) niet op zoek te zijn. Dit zijn vaker jongeren van 12 t/m 17 jaar.

Van de jongeren die op zoek zijn naar een woning ervaart 83% een aantal tot veel problemen. Voor de groep 18 t/m 29 is dit zelfs 88%.

Of jongeren nou op zoek zijn naar een kamer, huurwoning of koopwoning, de meest gekozen problemen komen overeen. **De prijzen zijn te hoog, het aanbod is te laag en de informatievoorziening is niet duidelijk genoeg.**

Daarnaast zijn er ook groepen jongeren die tegen specifiekere problemen aanlopen, zoals **discriminatie bij mbo-studenten** en **regels op basis van studiefase of leeftijd**.

Een ruime meerderheid (82%) van de jongeren die nog niet op zoek zijn, denkt dat het (heel) moeilijk zal zijn om een woning te vinden.

Daarnaast maken ze zich ook zorgen over hun toekomstige zoektocht. Op een schaal van 0 tot 100 (waarbij 0 heel weinig zorgen en 100 heel veel zorgen) geven jongeren gemiddeld een 63.

De gevolgen die jongeren ervaren:

Twee derde (68%) van de jongeren geeft aan dat ze door de ervaren problemen **(ongewild) nog of weer bij hun ouders/verzorgers/ familie wonen.**

Van de jongeren die geen eigen kamer hebben of niet zelfstandig wonen, geeft meer dan de helft (56%) aan dat het niet hebben van een eigen woning **hen beperkt in hun vrijheid en sociale ontwikkeling.**

Meer dan de helft (53%) van de jongeren die op kamers of zelfstandig wonen geven aan dat ze **stress en mentale problemen ervaren doordat ze nu heel veel geld kwijt zijn aan de huur.**

Van de **mbo-studenten** die op zoek zijn naar een kamer of huurwoning geeft 21% aan **zich gediscrimineerd te voelen** en veel last te hebben van de regels van huisvesters tegen mbo-studenten.

Bijna vier op de tien (39%) jongeren die op zoek zijn naar een huurwoning of koopwoning, geven aan **hun levensplannen** (bijvoorbeeld samenwonen en kinderen) **te moeten uitstellen of aanpassen.**

Maar jongeren zien ook oplossingen voor de problemen die ze ervaren:

Jongeren zien kansen in **betere informatievoorziening**. Een derde (34%) geeft aan betere en duidelijkere informatie over mogelijkheden voor huisvesting te willen. 36% vindt dat jongeren op tijd moeten worden voorgelicht over het thema 'wonen'.

Daarnaast willen ze **betere regelgeving en handhaving** voor zowel huur als koop. Bijna acht op de tien (78%) jongeren die op zoek zijn naar een kamer of huurwoning, willen **meer regels om de huur laag te houden**. Onder jongeren die op zoek zijn naar een koopwoning wil 55% **meer regels om de huizenprijzen laag te houden**.

Naast informeren, regelgeving en creatieve oplossingen van bestaande bouw, vinden jongeren ook dat er **meer woningen gebouwd moeten worden**, zowel voor koop met (kleinere) starterswoningen (71%), als voor huur (61%) en toegankelijke woningen (42%).

Jongeren die een **huis willen kopen** geven ook aan dat:

Er **meer creatieve woonoplossingen** moeten komen (bijvoorbeeld een leegstaand schoolgebouw ombouwen) (46%);

Het **makkelijker** gemaakt moet worden om **startersleningen** te ontvangen (45%);

Er **betere doorstroom van senioren** moet plaatsvinden (43%);

Mensen uit de omgeving voorrang moeten krijgen op nieuwbouw (37%);

Procedures sneller gemaakt moeten worden zodat snel duidelijk wordt waar nieuw gebouwd kan worden (33%);

En er **flexibelere regels** (ook voor studieschulden) moeten komen voor het krijgen van een **hypotheek** (33%).

Conclusies

Dit onderzoek legt de zorgwekkende gevolgen van de wooncrisis op de levens van jongeren bloot.

Maar liefst **83%** van de jongeren die op zoek zijn naar een woning ervaart problemen, o.a. op het gebied van **kosten, aanbod** en **informatievoorziening**. De huur is te duur, er zijn te weinig betaalbare huizen, en informatie is versnipperd.

De impact hiervan op de levens van onze jongeren is groot. Zij **stellen hun levensplannen uit**, worden **beperkt in hun vrijheid en sociale ontwikkeling**, en de hoge huurprijzen zorgen voor **stress en mentale problemen**.

Dit schuurt met bepaalde kinderrechten en de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (SDG's).

De SDG die onder andere van toepassing is op het thema jongerenhuisvesting is **Doel 11: Duurzame steden en gemeenschappen**.

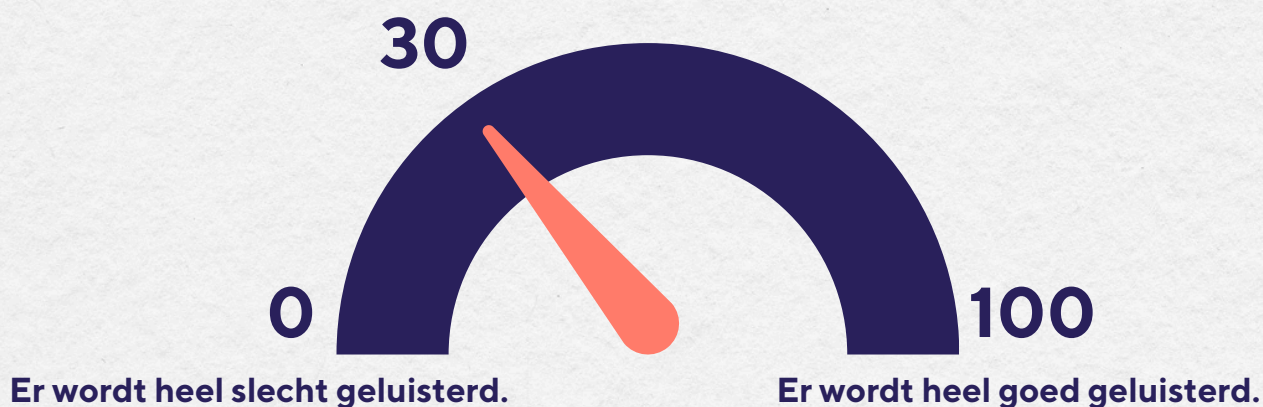
Dit doel stelt dat steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam gemaakt moeten worden.

In het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind van de Verenigde Naties (het Kinderrechtenverdrag) is o.a. artikel 27 van toepassing: **het recht op een toereikende levensstandaard**.

Dit artikel stelt dat ieder kind recht heeft op basisvoorzieningen om veilig en gezond op te kunnen groeien, zoals onderdak, kleding, voldoende eten en drinken, gezondheidszorg, onderwijs en speelmogelijkheden.

Naast de uitdagingen op het gebied van jongerenhuisvesting, laat dit onderzoek wederom zien dat er op het gebied van jongerenparticipatie ook actie vereist is.

Op een schaal van 0 tot 100 geven jongeren gemiddeld een score van 30 voor de manier waarop er naar hun mening geluisterd wordt.

Ons onderzoek laat zien dat de normen voor een toereikende levensstandaard en toegang tot adequate, veilige en betaalbare huisvesting, nog niet gehaald worden in Nederland. Om dit doel voor 2030 voor jongeren te behalen en de kinderrechten te waarborgen, is het noodzakelijk dat de stem van jongeren wordt meegenomen in beslissingen die impact hebben op hun leven.

Aanbevelingen van de jongeren

Toch bieden de jongeren in ons onderzoek ook hoop. Ze zien namelijk oplossingen voor deze problemen waardoor ook zij aan hun toekomst kunnen bouwen. We lichten er een aantal uit.

Informereren - licht jongeren op tijd voor over het thema wonen.

Betere regelgeving - en zorg er ook voor dat er goed gehandhaafd wordt.

Creatieve woonoplossingen - bijvoorbeeld leegstaande panden ombouwen tot woningen.

Meer woningen bouwen - huur én koop, denk bijvoorbeeld ook aan kleine starterswoningen.

Lees meer over de oplossingen van jongeren vanaf pagina 27.

Een woning is belangrijk om te kunnen bouwen aan je toekomst. Veel jongeren ervaren problemen bij het zoeken naar een (t)huis, en worden hierdoor beperkt in hun vrijheid en ontwikkeling. Zij hebben van zich laten horen, nu is het aan beleidsmakers en huisvesters om hier naar te luisteren.

INHOUDSOPGAVE

01	<u>VOORWOORD</u>
02	<u>SAMENVATTING</u>
05	<u>CONCLUSIES</u>
07	<u>AANBEVELINGEN</u>
10	<u>INLEIDING</u>
11	<u>ONDERZOEKSOPZET</u>
12	<u>LEESWIJZER</u>
13	<u>RESULTATEN</u>
13	<u>Hoe wonen jongeren nu?</u>
15	<u>Zijn jongeren op zoek naar een woning en zo ja, naar wat voor een woning?</u>
16	<u>Jongeren die (nog) niet op zoek zijn naar een woning.</u>
18	<u>Jongeren die op zoek zijn naar een woning.</u>
19	<u>Problemen die jongeren ervaren</u>
24	<u>Gevolgen die jongeren ervaren</u>
27	<u>Oplossingen die jongeren zien</u>
31	<u>Jongeren die dak- of thuisloos zijn, jeugdhulp met verblijf hebben of ondersteund/begeleid wonen</u>

INHOUDSOPGAVE

33

JONGERENPARTICIPATIE IN

NEDERLAND MOET BETER

34

DUURZAME

ONTWIKKELINGSDOELEN EN

KINDERRECHTEN

36

TOT SLOT

38

BIJLAGE - VRAGENLIJST

Inleiding

Geen betaalbare woningen, amper rond kunnen komen, mentale problemen. Jongeren worden op dit moment hard getroffen. Logisch dus dat de nieuwe generatie zich steeds meer laat horen. State of Youth NL vaart mee op die protestgolf en bundelt alle stemmen tot één luide stem. Zie ons als een megafoon: wij versterken de stem van jongeren, zodat hun problemen eindelijk écht serieus worden genomen.

Via ons online panel geven jongeren hun mening over thema's die voor hen belangrijk zijn. Deze inzichten gebruikt State of Youth NL om te strijden voor betekenisvolle jongerenparticipatie, verandering en echte oplossingen.

In ons vorige panel over Mobiliteit en het Openbaar Vervoer konden jongeren stemmen op onderwerpen die zij belangrijk vinden om hoog op de agenda te zetten. Wonen (jongerenhuisvesting) werd hier het vaakst gekozen door alle leeftijdsgroepen en is daarom het thema van dit tweede onderzoek.

Panel: Jongerenhuisvesting

Veel jongeren ervaren problemen met het vinden van een woning. Bijvoorbeeld door hoge prijzen, weinig woonaanbod of huisjesmelkers. Als het moeilijk is om een huis, appartement of kamer te vinden, is bouwen aan je toekomst ook lastig. Zo blijven jongeren langer bij hun ouders wonen, nemen hun zorgen over een fijne woonplek toe en stellen zij het starten van een gezin uit. Dit willen wij veranderen.

Wij vinden dat iedereen mee moet kunnen doen in de samenleving. Daarom dromen wij van een beschikbare woning voor iedere jongere. Zodat jongeren aan hun toekomst kunnen bouwen. Een (t)huis, een toekomst dus!

In dit rapport hebben wij de stemmen van duizenden jongeren gebundeld. Wij bieden hiermee aanknopingspunten voor een gesprek tussen jongeren, huisvesters en politici om de beste oplossingen te vinden.

Onderzoeksopzet

Op 15 oktober 2024 is onze campagne 'Een (t)huis, een toekomst' van start gegaan. Tijdens deze campagne hebben we jongeren tussen de 12 en 29 jaar gevraagd hun mening te geven over de problemen en gevolgen die zij ervaren in hun zoektocht naar een woning, en welke oplossingen zij hiervoor zien. Van 15 oktober t/m 1 december konden jongeren de vragenlijst invullen.

In samenwerking met het marktonderzoeksbureau Glocalities hebben wij via twee wegen ingevulde vragenlijsten opgehaald.

- Via het panel Stempunt hebben we een steekproef getrokken van n=522 jongeren van 12 t/m 29 jaar, representatief op geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en provincie.
- We hebben de vragenlijst als online panel (een openbare link) via online- en offlinemethodes verspreid en daarmee n=2.380 ingevulde vragenlijsten binnengehaald van jongeren tussen 12 t/m 29 jaar.

Bij de analyse is de data van beide panels (Stempunt en online/offline) samengevoegd (n=2.902) en gewogen naar de representatieve populatiecijfers van jongeren tussen 12 t/m 29 jaar op geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en provincie.

De opzet van de vragenlijst is te raadplegen in de bijlage.

Veldwerkperiode

De twee onderzoeken (via Stempunt panel, en openbare link) hebben parallel plaatsgevonden met enige overlap (online panel: 15 oktober t/m 1 december; Stempunt: 22 oktober t/m 5 november).

Leeswijzer

In de vragenlijst kregen jongeren op basis van hun antwoorden bepaalde vragen en/of antwoordopties voorgelegd. De basis (het aantal jongeren dat de vraag voorgelegd kreeg) staat bij de resultaten vermeld. Dit wordt weergegeven door: n= [aantal personen]. Wanneer de basis van een vraag onder de 80 is, staat er bij het percentage een '**' vermeld. Onder de tabel/grafiek staat:

*Percentages zijn indicatief vanwege een lage basis.

In de tabellen staan cijfers in het groen, oranje en donkerblauw. Groen betekent dat het percentage significant hoger is dan de percentages in de andere groepen. Oranje betekent dat het percentage significant lager is. Bij donkerblauw is er geen significant verschil.

Hoe wonen jongeren nu?

Een meerderheid (62%) van de Nederlandse jongeren woont nog bij hun ouders/verzorgers of andere familie. Onder 18 t/m 24 jarigen is dit 60% en onder 25 t/m 29 jarigen nog 30%.

	12 t/m 17 jaar	18 t/m 24 jaar	25 t/m 29 jaar	Allen
Bij mijn ouder(s)/ verzorger(s), of andere familie	96%	60%	30%	<u>62%</u>
Op kamers (gedeelde woning met huisgenoten)	1%	21%	14%	<u>13%</u>
Zelfstandig (eigen studio/ appartement/ woning)	0%	14%	49%	<u>20%</u>
Jeugdhulp met verblijf*	2%	1%	2%	<u>1%</u>
Ondersteund/ begeleid wonen*	1%	1%	2%	<u>1%</u>
Ik ben dak- of thuisloos*	0%	1%	1%	<u>1%</u>
Anders, namelijk...	0%	2%	3%	<u>1%</u>
<u>Basis</u>	n = 657	n = 1563	n = 682	<u>n = 2902</u>

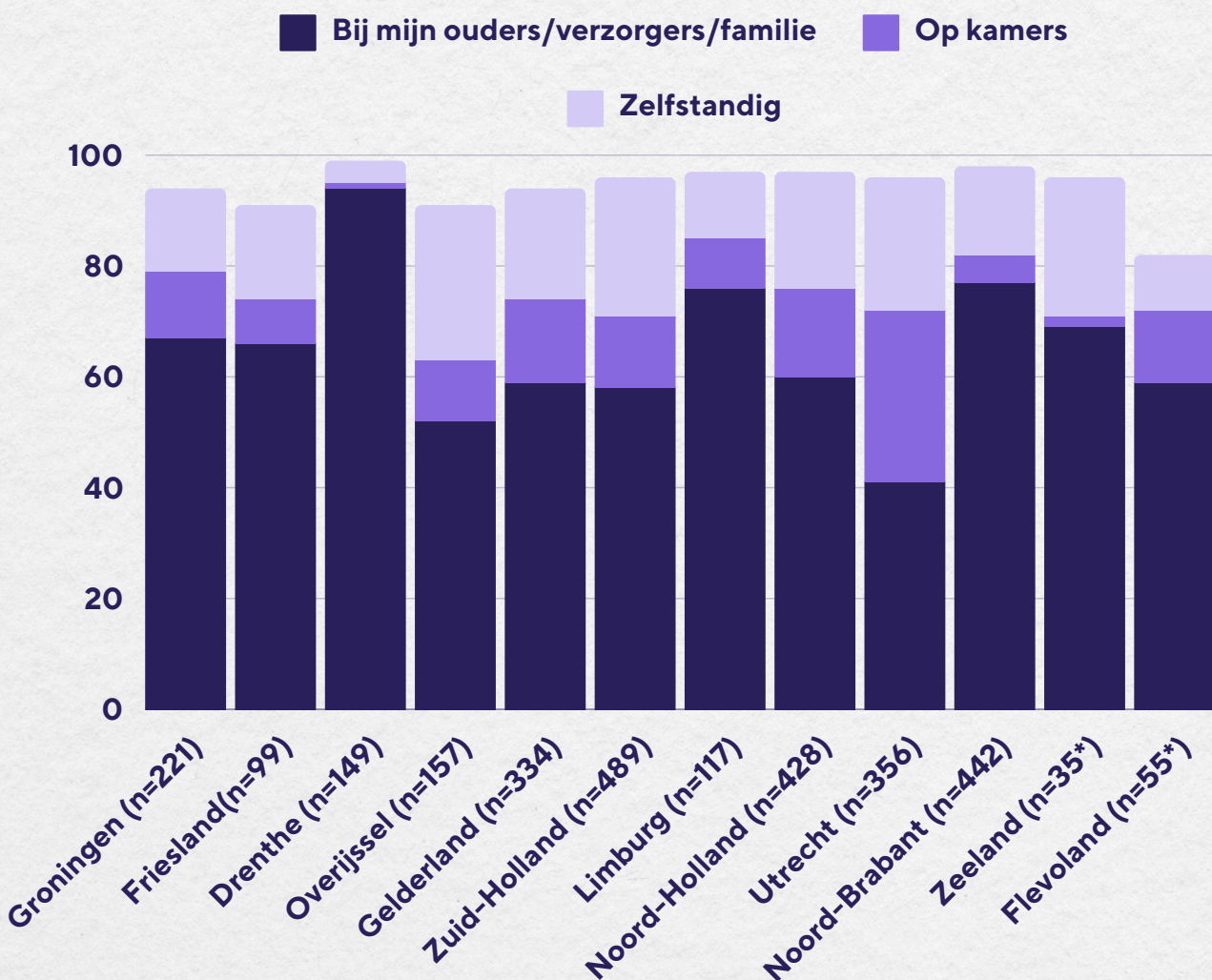
*toelichting gegeven in de vragenlijst:

- Jeugdhulp met verblijf - (denk aan: kamertrainingscentrum of een (open of gesloten) behandelgroep)
- Ondersteund/ begeleid wonen - (denk aan: woningen voor jongeren vanaf 17/18+ die niet helemaal zelfstandig kunnen wonen, maar wel met een paar andere jongeren en wekelijkse begeleiding/ ondersteuning kunnen werken aan hun zelfstandigheid)
- Ik ben dak- of thuisloos - (denk aan: noodgedwongen bij bekenden op de bank slapen, of in de opvang of op straat moeten slapen)

Hoe wonen jongeren in alle provincies?

In Drenthe geven de meeste jongeren (94%) aan bij hun ouders/verzorgers/familie te wonen en de minste jongeren op kamers (1%). Van de jongeren in Drenthe die bij hun ouders/verzorgers/familie wonen, is 83% 12 t/m 17 jaar.

In Utrecht wonen in vergelijking met de andere provincies de minste jongeren bij hun ouders/verzorgers/familie (41%) en juist weer de meeste jongeren op kamers (31%). In Overijssel wonen de meeste jongeren zelfstandig (28%) en in Drenthe weer de minste (4%).

*Vanwege de lage basis zijn de categorieën 'jeugdhulp met verblijf', 'ondersteunend/begeleid wonen' en 'dak- en/of thuisloos' niet meegenomen in deze uitsplitsing.

Zijn jongeren op zoek naar een woning en zo ja, naar wat voor een woning?

Meer dan de helft (56%) van de jongeren is op zoek naar een woning. 22% van de jongeren is op zoek naar een huurwoning, 15% is op zoek naar een koopwoning en 11% is op zoek naar een kamer. 44% geeft aan (nog) niet op zoek te zijn. Dit zijn vaker jongeren van 12 t/m 17 jaar.

	12 t/m 17 jaar	18 t/m 24 jaar	25 t/m 29 jaar	Allen
Een kamer om te huren	6%	18%	5%	<u>11%</u>
Een toegankelijke (bijv. prikkelarme of drempelvrije) kamer	1%	1%	1%	<u>1%</u>
Een huurwoning	6%	26%	35%	<u>22%</u>
Een toegankelijke (bijv. prikkelarme of drempelvrije) huurwoning	1%	2%	5%	<u>3%</u>
Een koopwoning	9%	13%	24%	<u>15%</u>
Begeleid wonen	1%	3%	1%	<u>2%</u>
Anders, namelijk...	1%	2%	2%	<u>2%</u>
Ik ben (nog) niet op zoek	74%	34%	28%	<u>44%</u>
<u>Basis</u>	n = 657	n = 1563	n = 682	<u>n = 2902</u>

Jongeren die (nog) niet op zoek zijn naar een woning

Op welke leeftijd denken jongeren het huis uit te gaan?

Jongeren tussen de 12 t/m 17 jaar verwachten gemiddeld tussen hun 20e en 23e uit huis te gaan. Voor jongeren tussen 18 t/m 24 jaar ligt het gemiddelde tussen hun 23e en 26e.

Leeftijd	Gemiddelde verwachte leeftijd uit huis	Basis; n =
12	22	<u>17*</u>
13	20	<u>12*</u>
14	22	30*
15	21	<u>30*</u>
16	21	108
17	23	111
18	23	<u>59*</u>
19	23	<u>51*</u>
20	24	<u>36*</u>
21	25	<u>18*</u>
22	25	<u>15*</u>
23	26	<u>8*</u>
24	26	<u>11*</u>
25	27	<u>1*</u>
26	30	<u>5*</u>
27	30	<u>1*</u>
28	30	2*

n = 515

*Resultaat is indicatief vanwege de lage basis (n<80)

Hoe denken jongeren dat het zal zijn om een woning te vinden?

Een ruime meerderheid (82%) van de jongeren denkt dat het (heel) moeilijk zal zijn om een woning te vinden.

	12 t/m 17	18 t/m 24	25 t/m 29	Allen
Heel makkelijk	1%	1%	0%	1%
Makkelijk	3%	1%	0%	2%
Niet makkelijk, maar ook niet moeilijk	16%	14%	6%	15%
Moeilijk	43%	49%	56%	45%
Heel moeilijk	37%	35%	38%	37%
Basis	n = 462	n = 273	n = 25*	n = 760

*Resultaat is indicatief vanwege de lage basis (n<80)

Maken deze jongeren zich zorgen?

Op een schaal van 0 tot 100 (waarbij 0 heel weinig zorgen en 100 heel veel zorgen) geven jongeren gemiddeld een 63. De 18 t/m 24 jarigen (68) en 25 t/m 29 jarigen (76) maken zich significant meer zorgen dan de 12 t/m 17 jarigen (60), maar voor alle jongeren is het zorgelijk.

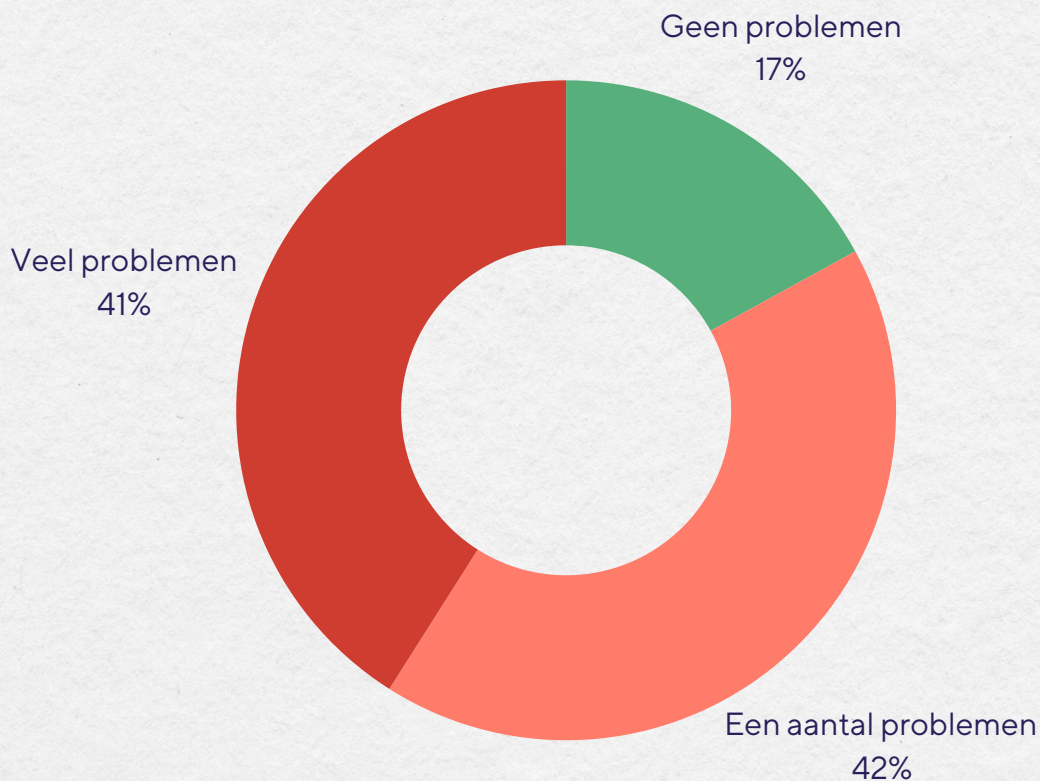
	12 t/m 17	18 t/m 24	25 t/m 29	Allen (n = 760)
Gemiddeldetoe ts	60,3	67,5	76,4	62,9
Basis	n = 462	n = 273	n = 25*	n = 760

*Resultaat is indicatief vanwege de lage basis (n<80)

Jongeren die op zoek zijn naar een woning

Wat zijn de ervaringen van jongeren bij het zoeken van een woning?

Van de jongeren die op zoek zijn naar een woning ervaart 83% een aantal tot veel problemen. Slechts 17% geeft aan geen problemen te ervaren. Voor de groep 18 t/m 29 is dit zelfs 88%.

	12 t/m 17	18 t/m 24	25 t/m 29	Allen
Ik heb geen problemen ervaren	50%	15%	8%	17%
Ik heb een aantal problemen ervaren	37%	43%	43%	42%
Ik heb veel problemen ervaren	13%	42%	49%	40%
Basis	n = 188	n = 1007	n = 483	n = 1678

Problemen die jongeren ervaren

Jongeren die op zoek zijn naar een kamer of huurwoning

Wat zijn de belangrijkste problemen die jongeren ervaren in hun zoektocht naar een kamer? (n=387)

79%

De huurprijzen zijn voor mij te hoog

72%

Er is te weinig aanbod in de stad waar ik wil wonen

39%

Ik heb me niet op tijd ingeschreven bij verschillende websites waardoor ik lang moet wachten

26%

Ik mis duidelijke informatie over het woonaanbod door alle verschillende websites en platforms

23%

Ik weet niet waar ik moet beginnen met zoeken

Wat zijn de belangrijkste problemen die jongeren ervaren in hun zoektocht naar een huurwoning? (n=702)

84%

De huurprijzen zijn voor mij te hoog

72%

Er is te weinig aanbod in de stad waar ik wil wonen

43%

Ik heb me niet op tijd ingeschreven bij verschillende websites waardoor ik lang moet wachten

22%

Ik mis duidelijke informatie over het woonaanbod door alle verschillende websites en platforms

18%

Ik weet niet waar ik moet beginnen met zoeken

Problemen die jongeren ervaren

Jongeren die op zoek zijn naar een toegankelijke woning

Wat zijn de belangrijkste problemen die jongeren ervaren in hun zoektocht naar een toegankelijke (bijv. prikkelarme en/ of drempelvrije) kamer/ huurwoning?

(n = 92)

73%

De huurprijzen zijn voor mij te hoog

64%

Er is te weinig aanbod van toegankelijke woningen

35%

Ik heb me niet op tijd ingeschreven bij verschillende websites waardoor ik lang moet wachten

35%

Ik moet vanwege mijn beperking dicht bij het OV en andere faciliteiten wonen

20%

Ik mis duidelijke informatie over het woonaanbod door alle verschillende websites en platforms

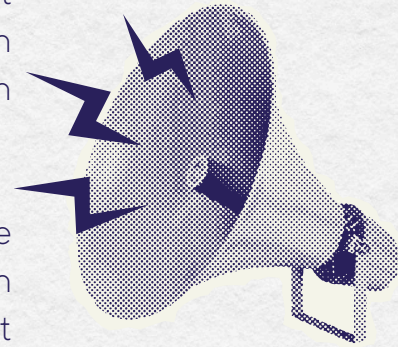
Problemen die jongeren ervaren

Mbo-studenten

62% van de mbo-studenten ervaart problemen in hun zoektocht naar een woning (n=316). Van de mbo-studenten die op zoek zijn naar een huurwoning/kamer geeft 20% aan te worden uitgesloten door huisvesters vanwege hun opleidingsniveau. (n=117)

JOBmbo heeft ook onderzoek gedaan naar dit onderwerp in de JOB-monitor 2024. Hier werden mbo-studenten die op zoek waren naar een woning gevraagd of zij het gevoel hebben (gehad) dat het voor hen als mbo-student moeilijker is om een studentenwoning te vinden dan voor studenten van een hbo-school of universiteit.

49% antwoordde hierop 'ja'.

Reactie JOBmbo:

Slechts een klein deel van de mbo'ers woont in een studentenwoning. JOB verwacht dat hier verschillende redenen voor zijn. Zo kunnen studenten het gevoel hebben dat dit voor hen geen optie is of hebben zij hier weinig informatie over. (...)

Vanwege het tekort aan woningen voor studenten is er vanuit de overheid in 2022 een Landelijk Actieplan Studentenhuisvesting opgesteld. In dit actieplan kregen mbo-studenten nauwelijks aandacht, waardoor hun wensen en behoeften ongehoord bleven. Daarnaast worden mbo-studenten nog vaak uitgesloten door huisvesters, waardoor zij niet eens een kans hebben op een studentenwoning.

JOB vindt dat er vanuit beleidsmakers, de overheid en huisvesters meer aandacht voor mbo'ers moet komen als het gaat om studentenhuisvesting. Dit sluit ook aan bij de gelijkwaardigheid van het mbo ten opzichte van het hbo en universiteit. (...)

Problemen die jongeren ervaren

Jongeren die op zoek zijn naar een koopwoning

Wat zijn de belangrijkste problemen die jongeren ervaren in hun zoektocht naar een koopwoning? (n = 403)

88%

De koopprijzen zijn voor mij te hoog

63%

Er is te weinig aanbod in de stad waar ik wil wonen

23%

Door mijn studieschuld kan ik niet genoeg hypotheek krijgen

20%

Ik weet niet waar ik moet beginnen met zoeken

19%

Er is te weinig aanbod van toegankelijke (bijvoorbeeld prikkelarme/drempelvrije) woningen

Jongeren (van het platteland) die op zoek zijn naar een koopwoning

Wat zijn de belangrijkste problemen die plattelandjongeren ervaren in hun zoektocht naar een koopwoning in hun dorp? (n = 110)

83%

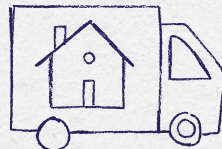
De koopprijzen zijn voor mij te hoog

68%

Er is te weinig aanbod in het dorp waar ik wil wonen

37%

Mensen uit de stad met een hoger inkomen verhuizen naar de dorpen toe en kopen hier huizen

15%

Door mijn studieschuld kan ik niet genoeg hypotheek krijgen

13%

Ik weet niet waar ik moet beginnen met zoeken

Problemen die jongeren ervaren

Andere problemen die worden genoemd:

Als ik zou stoppen met mijn studie word ik mijn huis uitgezet.

De advertenties van huurkamers/woningen sluiten vaak bepaalde mogelijke huurders uit, zoals studenten, een andere groepssamenstelling dan gezin of mensen jonger dan twintig. (...)

Wel op tijd ingeschreven bij sociale huur, maar omdat de wachtlijsten min. 8 jaar zijn geen enkele kans op een normale sociale huurwoning op het moment.

De eisen die gesteld worden, zoals leeftijd.

Gevolgen die jongeren ervaren

Twee derde (68%) van de jongeren geeft aan dat ze door de ervaren problemen (ongewild) nog of weer bij hun ouders/verzorgers/familie wonen. (n=699)

Van de jongeren die geen eigen kamer hebben of niet zelfstandig wonen, geeft meer dan de helft (56%) aan dat het niet hebben van een eigen woning hen beperkt in hun vrijheid en sociale ontwikkeling. (n=772)

Ruim twee op de tien (22%) jongeren geeft aan zich eenzaam/ sociaal geïsoleerd te voelen doordat ze geen eigen woning hebben. (n=599)

Onder jongeren met een functiebeperking of jongeren die op zoek zijn naar een toegankelijke kamer/huurwoning voelt 24% zich eenzaam/ sociaal geïsoleerd. (n=286)

Bijna vier op de tien (39%) jongeren die op zoek zijn naar een huurwoning of koopwoning, geven aan hun levensplannen (bijvoorbeeld samenwonen en kinderen) te moeten uitstellen of aanpassen. (n=957)

Meer dan de helft (53%) van de jongeren die op kamers of zelfstandig wonen geeft aan dat ze nu heel veel geld kwijt aan de huur, en dat dit zorgt voor stress en/ of mentale problemen. (n=673)

Gevolgen die jongeren ervaren

Daarnaast geeft 40% aan hierdoor minder vaak een stad, festival/evenement of culturele plek te kunnen bezoeken en 31% minder vaak dan ze zouden willen familie en/of vrienden te kunnen bezoeken. (n=673)

Van de jongeren die zelfstandig wonen geeft bijna de helft (49%) aan dat ze maandelijks een hogere huur betalen dan dat hun hypotheek zou zijn. (n=328)

Van de mbo-studenten die op zoek zijn naar een kamer of huurwoning geeft 21% aan zich gediscrimineerd te voelen en veel last te hebben van de regels van huisvesters tegen mbo-studenten. (n=121)

Gevolgen die jongeren ervaren

Andere gevolgen die worden genoemd

Noodgedwongen een woning buiten mijn dorp moeten zoeken.

Vanwege de weinig rechten die ik heb als huurder, wil mijn huisbaas geen verbeteringen maken aan de woning, indien ik de nodige maatregelen wil maken om de kamer leefbaarder en minder overprikkelend te maken, moet ik deze zelf bekostigen. Ik heb hier geen geld voor en hierdoor een woning waarin ik lastiger kan functioneren.

Niet weg kunnen uit huidige woonsituatie die niet houdbaar is.

Mijn kamer heeft een vergunning voor alleen studenten, en als ik niks anders vind vlak voordat ik klaar ben, word ik dakloos.

Ik woon nu via tijdelijke verhuur (soort antikraak via leegstandbeheer) wat betekent dat ik met een termijn van 3 maanden mijn woning uitgezet kan worden. Dit geeft veel onzekerheid en stress.

Ik ben in 1 jaar 8 keer verhuisd, en heb hierdoor nooit een vaste woonplek. Dit heeft bij mij ook deels voor mentale problemen gezorgd, zoals een depressie.

Oplossingen die jongeren zien

Jongeren willen betere informatievoorziening. 34% geeft aan betere en duidelijkere informatie over mogelijkheden voor huisvesting te willen. 36% vindt dat jongeren op tijd moeten worden voorgelicht over het thema 'wonen'. (n=1.449)

Daarnaast willen ze betere regelgeving en handhaving voor zowel huur als koop. Bijna acht op de tien (78%) jongeren die op zoek zijn naar een kamer of huurwoning willen meer regels om de huur laag te houden (n=1.048). Onder jongeren die op zoek zijn naar een koopwoning wil 55% meer regels om de huizenprijzen laag te houden (n=328).

Naast informeren, regelgeving en creatieve oplossingen van bestaande bouw, vinden jongeren ook dat er meer woningen gebouwd moeten worden, zowel voor koop met (kleinere) starterswoningen (71%, n=301), als voor huur (61%, n=1.121) en toegankelijke woningen (42%, n=286).

Oplossingen die jongeren zien

Jongeren die willen kopen geven ook aan dat (n=328):

Er meer creatieve woonoplossingen moeten komen (bijvoorbeeld een leegstaand schoolgebouw ombouwen) (46%);

Het makkelijker gemaakt moet worden om startersleningen te ontvangen (45%);

Er betere doorstroom van senioren moet plaatsvinden (43%);

Mensen uit de omgeving voorrang moeten krijgen op nieuwbouw (37%);

Procedures sneller gemaakt moeten worden zodat snel duidelijk wordt waar nieuw gebouwd kan worden (33%);

En er flexibelere regels (ook voor studieschulden) moeten komen voor het krijgen van een hypotheek (33%).

Oplossingen die jongeren zien

Andere oplossingen die worden genoemd

Inkomenseisen op huurwoningen verlagen, als starter op de arbeidsmarkt verdien je daar nooit genoeg voor.

Veel industrieterreinen liggen nabij de stad en goed verbonden met OV, en hebben veel lege gebouwen. Laten we die omvormen tot woningcomplexen.

Minimale inkomenseis voor vrije sectorhuur verlagen.

Huurtoeslag voor 18-22 gelijkstellen met 23 en ouder.

Meer sociale huurwoningen op basis van loting. Op basis van inschrijftijd is bijna niet te doen voor jongeren, omdat deze (bijvoorbeeld in mijn stad) wel 8+ jaar moet zijn om kans te maken op een woning. Door gering aanbod op basis van loting lopen de reacties op deze woningen op tot een paar duizend.

Oplossingen die jongeren zien

Andere oplossingen die worden genoemd

Meer handhaven op huisjesmelkers.

Leegstaande panden verplicht verhuren.

Eco-dorpen met tiny huisjes creëren! Beter voor de planeet, natuur en stimuleert jongeren om met elkaar in contact te komen + betaalbare huizen.

Jongeren die dak- of thuisloos zijn, jeugdhulp met verblijf hebben of ondersteund/begeleid wonen

Vanwege de lage basis van deze groepen in ons onderzoek zullen we geen percentages noemen maar een kwalitatieve inkijk geven in hun antwoorden. De lage basis maken de antwoorden van deze groep namelijk niet minder belangrijk.

Problemen

De meerderheid ervaart problemen in hun zoektocht naar een woning. Net als andere jongeren hebben zij te maken met het gebrek in aanbod en de hoge kosten. Daarnaast zorgt hun huidige woonsituatie voor problemen in hun zoektocht. Ze voldoen niet aan de eisen om te blijven wonen waar ze willen wonen of hun woonsituatie wordt onzeker op het moment dat ze 18 worden.

Ik val overal net buiten en de gemeente helpt niet/slecht waardoor ik nog steeds in principe dakloos ben.

Ik kom/woon in een intramurale instelling en zou eigenlijk voorrang moeten krijgen op een woning maar tot nu toe heb ik nog niks. Instanties doen heel moeilijk en er heel erg langzaam over.

Gevolgen

Jongeren ervaren veel stress door de onzekerheid waarin ze leven. Ze geven aan dat hun persoonlijke problemen hierdoor erger worden en hun sociale netwerk steeds kleiner.

De stress en onzekerheid die jongeren ervaren kwamen in het onderzoek van het Vergeten Kind in 2023 naar dak- en thuisloze jongeren en de aanpak van gemeenten ook al naar voren.

Ik was net weer bezig met school en studie. Die kon ik vanwege het couchsurfen door de hele provincie niet meer volhouden.

Oplossingen

Jongeren willen betere informatievoorziening. 34% geeft aan betere en duidelijkere informatie over mogelijkheden voor huisvesting te willen. Daarnaast willen ze dat jongeren op tijd moeten worden voorgelicht over het thema 'wonen'.

Daarnaast willen ze betere regelgeving om de huur laag te houden en deze ook handhaven.

Er moet meer sociale huur dichtbij OV/andere faciliteiten en meer toegankelijke woningen gerealiseerd worden.

Jongeren willen gepaste woninghulp/ondersteuning voor jongeren die hulp nodig hebben. Zorg voor regelmatige check-ups van een bekende hulpverlener.

Er moet gezorgd worden voor meer kennis over dakloosheid (cijfers en praktijk).

Een goed voorbeeld hiervan is de nieuwe telling van Kansfonds en Hogeschool Utrecht. Zij gebruiken de ETHOS classificatie waarbij een bredere definitie van dakloosheid wordt gebruikt en een methode waarbij ook minder zichtbare groepen geteld worden.

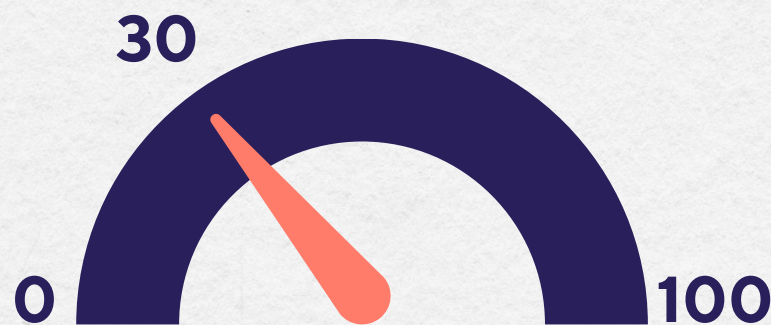
Kansfonds:

“Een beleid gericht op voorkomen en uitbannen van dakloosheid vraagt om een brede definitie en bijbehorende meting.”

Jongerenparticipatie in Nederland moet beter

Naast de uitdagingen op het gebied van jongerenhuisvesting, laat dit onderzoek wederom zien dat er op het gebied van jongerenparticipatie ook actie vereist is.

Op een schaal van 0 tot 100 geven jongeren gemiddeld een score van 30 voor de manier waarop er naar hun mening geluisterd wordt.

Er wordt heel slecht geluisterd.

Er wordt heel goed geluisterd.

Dit is een nog lagere score dan in ons vorige panel over Mobiliteit en het Openbaar Vervoer, toen gaven jongeren een score van 39.

Volgens het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind van de Verenigde Naties (het Kinderrechtenverdrag) heeft ieder kind het recht zijn mening vrijelijk te uiten in aangelegenheden die het kind betreffen, waarbij aan de mening van het kind passend belang moet worden gehecht. (ART. 12 De mening van het kind)

Daarnaast heeft elk kind het recht om zowel binnen als buiten de landsgrenzen zijn mening te uiten, informatie te verkrijgen of te verschaffen en denkbeelden door te geven. (ART. 13 Vrijheid van meningsuiting)

De slechte score voor de manier waarop er naar jongeren geluisterd wordt, vinden wij als SoY NL zorgwekkend. Het is belangrijk dat jongeren betrokken worden, absoluut als het gaat over jongerenhuisvesting. Zij zijn immers de expert van hun eigen leefwereld en moeten gehoord worden als het gaat over thema's die er voor hen toe doen.

Kortom: het is de hoogste tijd om jongerenparticipatie te borgen.

Duurzame Ontwikkelingsdoelen en Kinderrechten

Dit onderzoek legt de zorgwekkende gevolgen van de wooncrisis op de levens van jongeren bloot. Jongeren ervaren verschillende problemen als het gaat om jongerenhuisvesting, o.a. op het gebied van **kosten, aanbod en informatievoorziening**.

De impact is groot. Jongeren **stellen hun levensplannen uit**, worden **bepikt in hun vrijheid en sociale ontwikkeling**, en de hoge huurprijzen zorgen voor **stress en mentale problemen**.

Dit schuurt met bepaalde kinderrechten en de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (SDG's).

De SDG die onder andere van toepassing is op het thema jongerenhuisvesting is **Doel 11: Duurzame steden en gemeenschappen**.

Dit doel stelt dat steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam gemaakt moeten worden.

Een target onder dit doel is dat tegen 2030 iedereen toegang moet hebben tot adequate, veilige en betaalbare huisvesting.

Lees meer op www.sdgnerland.nl.

In het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind van de Verenigde Naties (het Kinderrechtenverdrag) is o.a. het volgende artikel van toepassing:

Artikel 27 – Toereikende levensstandaard

Ieder kind heeft recht op een toereikende levensstandaard. Dit houdt in een levensstandaard die toereikend is voor de lichamelijke, geestelijke, intellectuele, morele en maatschappelijke ontwikkeling van het kind.

Ieder kind heeft recht op basisvoorzieningen om veilig en gezond op te kunnen groeien. Denk aan recht op onderdak, kleding, voldoende eten en drinken, gezondheidszorg, onderwijs en speelmogelijkheden.

De verantwoordelijkheid om hiervoor te zorgen ligt in de eerste plaats bij ouders. Maar de overheid moet hen hierbij helpen als dit nodig is. Zo kan de overheid financiële of materiële bijstand bieden aan ouders en hun kinderen. (Lees meer op www.kinderrechten.nl)

Ons onderzoek laat zien dat de normen voor een **toereikende levensstandaard** en **toegang tot adequate, veilige en betaalbare huisvesting**, nog niet gehaald worden in Nederland. Om dit doel voor 2030 voor jongeren te behalen en de kinderrechten te waarborgen, is het noodzakelijk dat de stem van jongeren wordt meegenomen in beslissingen die impact hebben op hun leven.

Tot slot

Een (t)huis, een toekomst. Daar moeten we samen aan bouwen.

Dit onderzoek legt de zorgwekkende gevolgen van de wooncrisis op jongeren bloot. Maar liefst 83% van de jongeren die op zoek zijn naar een woning ervaart problemen. De belangrijkste daarvan hebben te maken met kosten die de spuigaten uitlopen, schaarste van betaalbare woningen en ontoereikende informatievoorziening.

De impact is groot. Jongeren stellen hun levensplannen uit, worden beperkt in hun vrijheid en sociale ontwikkeling, en torenhoge huur zorgt voor stress en mentale problemen.

Maar dit onderzoek geeft ook hoop en biedt handvaten. Hoewel jongeren aangeven nu nog niet goed genoeg gehoord te worden, willen en kunnen zij wel degelijk meedenken over oplossingen. Zo willen jongeren op tijd geïnformeerd en voorgelicht worden over de mogelijkheden voor huisvesting, moet er betere regelgeving komen die ook gehandhaafd wordt, en moet er geïnvesteerd worden in creatieve woonoplossingen, aldus de jongeren. Hun advies: bouw bestaande leegstaande panden om tot woningen, en denk bij het bouwen van nieuwe woningen ook aan kleinere starterswoningen.

De jongeren hebben van zich laten horen, nu is het aan de beleidsmakers en huisvesters om naar hen te luisteren.

Mocht u vragen hebben over dit onderzoek, verzoeken wij u vriendelijk te mailen naar info@stateofyouth.org.

STATE OF

YOUTH

Bijlage

Vragenlijst 'Een (t)huis, een toekomst'

INTRODUCTIE

Een woning is belangrijk om te kunnen bouwen aan je toekomst. Veel jongeren zijn tevreden en hebben een fijn (t)huis, maar ook veel jongeren zijn ontevreden en zien verbeterpunten als het gaat om jongerenhuisvesting.

Daarom hebben wij, State of Youth NL, jouw mening nodig. Met jouw stem en die van duizenden andere jongeren gaan wij in gesprek met huisvesters en politici om de beste oplossingen te vinden.

De vragenlijst duurt ongeveer 5 minuten. Er zijn absoluut geen goede of foute antwoorden, het gaat om jouw eigen ervaringen. Jouw antwoorden zijn volstrekt anoniem. Je kunt meer lezen over het privacy beleid van onze onderzoekspartner, Glocalities, op <https://glocalities.com/privacy-policy>.

Laten we beginnen!

Bijlage

Vragenlijst 'Een (t)huis, een toekomst'

SOCIODEMO

Allen

Single response

Q1. Wat is jouw leeftijd?

- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30 of meer
  - Screen out

Indien jonger dan 16, deze vraag tonen:

Om door te gaan, moet een van jouw ouders of voogden toestemming geven door het onderstaande vakje aan te vinken:

Single response

- Ik geef toestemming om deze vragenlijst in te vullen
  - Door naar vraag Q2
- Ik geef geen toestemming om deze vragenlijst in te vullen
  - Screen out

Bijlage

Vragenlijst 'Een (t)huis, een toekomst'

Q2. Ben je...

Single response

- Een jongen/ man
- Een meisje/ vrouw
- Ik wil het niet zeggen
- Anders, namelijk...
  - [open]

Q3. In welke provincie woon je?

Single response

- Groningen
- Friesland
- Drenthe
- Overijssel
- Gelderland
- Zuid-Holland
- Limburg
- Noord-Holland
- Utrecht
- Noord-Brabant
- Zeeland
- Flevoland
- Weet ik niet/ wil ik niet zeggen

Bijlage

Vragenlijst 'Een (t)huis, een toekomst'

Q4. Volg je op dit moment een opleiding?

Single response

- Ja
- Nee

Als Q4=Ja

Q5. Welke opleiding is dit?

Single response

- Basisschool
- Vmbo-onderbouw (klas 1-2)
- Vmbo-bovenbouw (klas 3-4)
- Havo-onderbouw (klas 1-3)
- Havo-bovenbouw (klas 4-5)
- Vwo-onderbouw (klas 1-3)
- Vwo-bovenbouw (klas 4-6)
- Mbo 1
- Mbo 2-4
- Hbo Associate Degree
- Bachelor Hbo/ Wo
- Master Hbo/ Wo
- Anders, namelijk...
  - [open]
- Ik wil het niet zeggen

Bijlage

Vragenlijst 'Een (t)huis, een toekomst'

Als Q4 =Nee

Q6. Wat is je hoogst afgeronde opleiding?

Single response

- Basisschool
- Vmbo-onderbouw (klas 7-2)
- Vmbo-bovenbouw (klas 3-4)
- Havo-onderbouw (klas 7-3)
- Havo-bovenbouw (klas 4-5)
- Vwo-onderbouw (klas 7-3)
- Vwo-bovenbouw (klas 4-6)
- Mbo 1
- Mbo 2-4
- Hbo Associate Degree
- Bachelor Hbo/ Wo
- Master Hbo/ Wo
- Anders, namelijk... [open]
- Ik wil het niet zeggen

Bijlage

Vragenlijst 'Een (t)huis, een toekomst'

HUISVESTING SITUATIE & UITDAGINGEN

Allen

Q7. Hoe woon je nu?

Single response

- Bij mijn ouder(s)/ verzorger(s), of andere familie
- Op kamers (gedeelde woning met huisgenoten)
- Zelfstandig (eigen studio/ appartement/ woning)
- Jeugdhulp met verblijf (denk aan: kamertrainingscentrum of een (open of gesloten) behandelgroep)
- Ondersteund/ begeleid wonen

(denk aan: woningen voor jongeren vanaf 17/18+ die niet helemaal zelfstandig kunnen wonen, maar wel met een paar andere jongeren en wekelijkse begeleiding/ ondersteuning kunnen werken aan hun zelfstandigheid).

- Ik ben dak- of thuisloos

(denk aan: noodgedwongen bij bekenden op de bank slapen, of in de opvang of op straat moeten slapen).

- Anders, namelijk ... [open]

Allen

Q8. Ben je op zoek naar...

Single response

- Een kamer om te huren
- Een toegankelijke (bijvoorbeeld prikkelarme of drempelvrije) kamer
- Een huurwoning
- Een toegankelijke (bijvoorbeeld prikkelarme of drempelvrije) huurwoning
- Een koopwoning
- Begeleid wonen (hiermee bedoelen wij bijvoorbeeld woningen voor jongeren vanaf 17/18+ die niet helemaal zelfstandig kunnen wonen, maar wel met een paar andere jongeren en wekelijkse begeleiding/ ondersteuning kunnen werken aan hun zelfstandigheid).
- Anders, namelijk ... [open]
- Ik ben (nog) niet op zoek [exclusief]

Bijlage

Vragenlijst 'Een (t)huis, een toekomst'

Als Q8 is ≠ 'Ik ben (nog) niet op zoek'

Q9. Wat is (het meest) op jou van toepassing?

Indien meerdere opties voor jou van toepassing zijn, vragen we je om er toch één te kiezen. Dit is vanwege de opbouw en lengte van de vragenlijst. Kies voor de optie die het meeste invloed heeft (gehad) op jouw zoektocht naar een woning.

Single response, randomiseren

- Ik ben plattelandsjongere en ik wil graag in mijn dorp blijven wonen/ een huis kopen. (Met 'plattelandsjongeren' bedoelen wij jongeren die buiten de steden, in plattelandsgebieden/ dorpen/ kleine kernen wonen, en hier graag willen blijven.)
  - [toon alleen als Q8 = een koopwoning]
- Ik heb een functiebeperking.

(Het kan gaan om lichamelijke of geestelijke beperkingen die het functioneren belemmeren, zoals visuele, auditieve of motorische beperkingen, leerstoornissen, chronische ziekten of psychische aandoeningen.)

- Ik heb jeugdhulp met verblijf gehad.

(Denk aan: pleeggezin, gezinshuis, kamertrainingscentrum of een (open of gesloten) behandelgroep).

- [Toon als Q7 ≠ Jeugdhulp met verblijf]
- Geen van de bovenstaande [exclusief]

Als Q8 ≠ 'Ik ben (nog) niet op zoek'

Q10. Wat zijn jouw ervaringen met het zoeken naar een woning? Denk bijvoorbeeld aan de kosten, het aanbod en informatie/ voorlichting.

Single response

- Ik heb geen problemen ervaren.
- Ik heb een aantal problemen ervaren.
- Ik heb veel problemen ervaren.

Bijlage

Vragenlijst 'Een (t)huis, een toekomst'

Als Q10 ≠ 'Ik heb geen problemen ervaren'

Q11. Wat zijn voor jou de belangrijkste problemen die je ervaart bij het zoeken naar een woning?

Kies er maximaal 3.

Multiple response (max 3)

- Ik weet niet waar ik moet beginnen met zoeken.
- Ik mis duidelijke informatie over het woonaanbod door alle verschillende websites en platforms.
- Er is te weinig aanbod in de stad waar ik wil wonen.
  - [toon alleen als Q9 ≠ ik heb een functiebeperking OF Q9 ≠ Ik ben plattelandsjongere]
- Ik heb me niet op tijd ingeschreven bij verschillende websites waardoor ik lang moet wachten om kans te maken op een woning.
  - [toon alleen als Q8 = Een kamer om te huren OF Q8 = Een toegankelijke kamer OF Q8 = Een huurwoning OF Q8 = Een toegankelijke huurwoning]
- De huurprijzen zijn voor mij te hoog.
  - [toon alleen als (Q8 = 'Een koopwoning')]
- Ik word als MBO-student uitgesloten door huisvesters.
  - [Toon alleen als (Q3 = Mbo 1 OF Q3 = Mbo 2-4) EN (Q8 = Een kamer OF Q8 = een huurwoning)]
- Doordat ik niet meer studeer, kan ik niet in een studentenwoning (blijven) wonen.
  - [toon alleen als Q4 = Nee]
- De kooprijzen zijn voor mij te hoog.
  - [toon alleen als Q8 = 'Een koopwoning']
- Door mijn studieschuld kan ik niet genoeg hypotheek krijgen.
  - [toon alleen als Q8 = 'Een koopwoning']
- Er is te weinig aanbod in het dorp waar ik wil wonen.
  - [toon alleen als Q9 = Ik ben plattelandsjongere]
- Mensen uit de stad met een hoger inkomen verhuizen naar de dorpen toe en kopen hier huizen.
  - [toon alleen als Q9 = Ik ben plattelandsjongere]
- Ik kan geen werk vinden in het dorp/ de omgeving waar ik wil wonen.
  - [toon alleen als Q9 = Ik ben plattelandsjongere]

Bijlage

Vragenlijst 'Een (t)huis, een toekomst'

- Er is te weinig aanbod van toegankelijke (bijvoorbeeld prikkelarme/drempelvrije) woningen.
  - [toon alleen als Q8 = een toegankelijke kamer OF Q8 = een toegankelijke huurwoning OF Q9 = Ik heb een functiebeperking]
- Ik moet vanwege mijn beperking dicht bij het OV en andere faciliteiten wonen, waardoor de kosten voor mij nog hoger zijn (dit zijn vaak dure, particuliere woningen).
  - [toon alleen als Q9 = Ik heb een functiebeperking]
- Ik word/werd niet genoeg voorbereid op het vinden van een woning nadat jeugdhulp eindigt.
  - [toon alleen als Q7 = Jeugdhulp met verblijf]
- Ik voldoe niet aan de eisen om te blijven wonen waar ik wil wonen.
  - [toon alleen als Q7 = Ik heb jeugdhulp met verblijf]
- Ik heb nu jeugdhulp met verblijf, maar wanneer ik 18 word, wordt mijn woonsituatie onzeker.
  - [toon alleen als Q7 = Ik heb jeugdhulp met verblijf EN Q1 = 18 of ouder]
- Ik heb jeugdhulp met verblijf gehad en na mijn 18e werd mijn woonsituatie onzeker.
  - [toon alleen als Q9 = Ik heb jeugdhulp met verblijf (gehad) EN Q1 = 18 of ouder]
- Anders, namelijk... [open]

Bijlage

Vragenlijst 'Een (t)huis, een toekomst'

Als Q10 ≠ 'ik heb geen problemen ervaren'

Q12HW. Je hebt aangegeven dat je problemen ervaart bij het zoeken naar een kamer of huurwoning. Wat zijn de gevolgen hiervan voor jou?

[toon als (Q8 = een kamer OF een huurwoning) EN Q9 ≠ Functiebeperking]

Q12KW. Je hebt aangegeven dat dat je problemen ervaart bij het vinden van een koopwoning. Wat zijn de gevolgen hiervan voor jou?

[toon als Q8 = een koopwoning EN Q9 ≠ Functiebeperking EN Q9 ≠ Plattelandsjongere]

Q12PL. Je hebt aangegeven dat je op het platteland woont en graag in je dorp wil blijven wonen en daar een huis wil kopen, maar dat hier veel te weinig aanbod van betaalbare woningen is. Wat zijn de gevolgen hiervan voor jou?

[toon als Q9 = Ik ben plattelandsjongere EN Q8 = Koopwoning]

Q12FB. Je hebt aangegeven dat je problemen ervaart bij het zoeken naar een geschikte (toegankelijke) woning. Wat zijn de gevolgen hiervan voor jou?

Meerdere antwoorden mogelijk.

[toon als Q8 = een toegankelijke kamer OF Q8 = een toegankelijke huurwoning OF Q8 = Begeleid wonen OF Q8 = Anders, namelijk OF Q9 = Ik heb een functiebeperking]

Bijlage

Vragenlijst 'Een (t)huis, een toekomst'

Multiple response, randomiseren

- Ik woon hierdoor (ongewild) nog/ weer bij mijn ouders/verzorger(s) of andere familie.
  - [toon als Q7 = Bij mijn ouder(s)/ verzorger(s), of andere familie].
- Het niet hebben van een eigen woning beperkt mijn vrijheid en sociale ontwikkeling.
  - [toon als Q7 ≠ Zelfstandig OF Q7 ≠ op kamers]
- Door het niet hebben van een eigen woning voel ik me eenzaam/ sociaal geïsoleerd.
  - [als Q9 ≠ Ik heb een functiebeperking OF Q7 ≠ Zelfstandig OF Q7 ≠ op kamers OF Q8 ≠ Een toegankelijke kamer OF Q8 ≠ Een toegankelijke huurwoning]
- Ik moet ver reizen om bij mijn studie/ stage/ werk te komen. Dit kost mij veel geld/ tijd/ energie.
- Ik ben nu heel veel geld kwijt aan de huur. Dit zorgt voor stress en/ of mentale problemen.
  - [als Q7 = op kamers OF zelfstandig]
- Ik ben nu heel veel geld kwijt aan de huur. Ik kan hierdoor minder vaak een stad, festival/eventement of culturele plek bezoeken.
  - [als Q7 = op kamers OF zelfstandig]
- Ik ben nu heel veel geld kwijt aan de huur. Ik kan hierdoor minder vaak dan ik zou willen familie en/of vrienden bezoeken.
  - [als Q7 = op kamers OF zelfstandig]
- Ik kan door de hoge prijzen en weinig aanbod niet de studie/stageplek/werkplek kiezen die ik zou willen.
- Ik heb hierdoor studievertraging opgelopen. (Bijvoorbeeld omdat het door lange reistijd moeilijk is alle lessen te volgen/ op tijd te zijn bij vroege ochtendtentamens).
  - [toon als Q4 = Ja EN (Q8 = Een kamer om te huren OF Q8 = Een huurwoning)]
- Ik voel me gediscrimineerd en heb veel last van de regels van huisvesters tegen MBO studenten.
  - [toon alleen als Q3 = Mbo 1 of Mbo 2-4 EN (Q8 = Een kamer OF Q8 = een huurwoning)]
- Doordat ik geen woning kan kopen, betaal ik maandelijks huur die hoger is dan een hypotheek.
  - [toon Q7 = zelfstandig]

Bijlage

Vragenlijst 'Een (t)huis, een toekomst'

- Ik heb mijn levensplannen (bijvoorbeeld samenwonen en kinderen) moeten uitstellen of aanpassen.
  - [toon alleen als Q8 = een koopwoning OF Q8 = een huurwoning]
- Door het niet hebben van een toegankelijke woning voel ik me eenzaam/ sociaal geïsoleerd.
  - [toon als Q8 = Een toegankelijke kamer OF Q8 = Een toegankelijke huurwoning OF Q9 = Ik heb een functiebeperking]
- Anders, namelijk... [open]
- Geen gevolgen [exclusief]

Als Q11 = Ik heb jeugdhulp met verblijf gehad en na mijn 18e werd mijn woonsituatie onzeker.

Q12JHG. Je hebt aangegeven dat je jeugdzorg met verblijf hebt gehad, en dat na je 18e jouw woonsituatie zeer onzeker werd. Wat waren/ zijn de gevolgen hiervan voor jou? Meerdere antwoorden mogelijk.

Multiple response, randomiseren

- Doordat ik moest verhuizen, werd ik na mijn 18e dak- of thuisloos.

(Denk aan: noodgedwongen bij bekenden op de bank slapen, of in de opvang of op straat moeten slapen).

- De onzekere woonsituatie leverde mij veel stress op.
- Mijn persoonlijke problemen werden hierdoor erger.
- Door mijn onzekere woonsituatie werd mijn sociale netwerk kleiner.
- Anders, namelijk ... [open]
- Geen gevolgen [exclusief]

Als Q11 = Ik heb nu jeugdhulp met verblijf, maar wanneer ik 18 word, wordt mijn woonsituatie onzeker.

Q12JHN. Je hebt aangegeven dat je je zorgen maakt over water zal gebeuren met je jeugdhulp als je 18 wordt, en of je zal moeten verhuizen. Wat zijn de gevolgen hiervan voor jou? Meerdere antwoorden mogelijk.

Multiple response, randomiseren

- Ik voel me hierdoor onzeker over mijn toekomst.
- De onduidelijkheid geeft mij veel stress/ angst.
- Ik maak me zorgen dat ik er straks alleen voor kom te staan.
- Ik ben bang dat mijn persoonlijke problemen erger zullen worden.
- Ik ben bang dat ik geen plek zal hebben waar ik terecht kan (en dus dak- of thuisloos zal raken).
- Anders, namelijk...[open]
- Geen gevolgen [exclusief]

Bijlage

Vragenlijst 'Een (t)huis, een toekomst'

Als Q10 ≠ 'ik heb geen problemen ervaren'

Q13. Wij willen samen met jullie strijden voor een fijne woning voor iedere jongere. Wat moet er gebeuren om de problemen die jij ervaart op te lossen?

Multiple response, randomiseren

- Betere en duidelijkere informatie over mogelijkheden voor huisvesting (woningaanbod op verschillende websites en platforms).
- Meer woningen bouwen.
  - [toon als Q8 ≠ een koopwoning]
- Jongeren op tijd voorlichten over het thema 'wonen'.
- Het minimumjeugdloon afschaffen, zodat jongeren meer geld kunnen verdienen om rond te komen
- Gemeenten moeten huisvesters erop aanspreken wanneer zij MBO-studenten weigeren door hun opleidingsniveau
  - [toon alleen als Q3 = Mbo 1 of Mbo 2-4 EN (Q8 = Een kamer OF Q8 = een huurwoning)]
- Meer regels om de huur laag te houden, en deze ook handhaven.
  - [toon alleen als Q8 = een kamer OF een huurwoning]
- Meer sociale huur realiseren dicht bij OV/andere faciliteiten.
  - [toon alleen als Q9 = Ik heb een functiebeperking]
- Meer betaalbare (kleinere) starterswoningen bouwen.
  - [toon alleen als Q8 = een koopwoning & Q9 ≠ Ik heb een functiebeperking]
- Meer regels om de huisprijzen laag te houden, en deze ook handhaven.
  - [toon alleen als Q8 = een koopwoning]
- Procedures sneller maken zodat snel duidelijk wordt waar nieuw gebouwd kan worden.
  - [toon alleen als Q8 = een koopwoning]
- Mensen uit de omgeving voorrang geven op nieuwbouw.
  - [toon alleen als Q8 = een koopwoning]
- Flexibelere regels (ook voor studieschulden) voor het krijgen van een hypotheek.
  - [toon alleen als Q8 = een koopwoning]
- Betere doorstroom van senioren.
  - [toon alleen als Q8 = een koopwoning]
- Makkelijker maken om startersleningen te ontvangen.
  - [toon alleen als Q8 = een koopwoning]
- Meer vaste contracten voor jonge werknemers (meer werkzekerheid/inkomenszekerheid = sterkere positie op de woningmarkt).
  - [toon alleen als Q8 = een koopwoning]

Bijlage

Vragenlijst 'Een (t)huis, een toekomst'

- Meer creatieve woonoplossingen (bijvoorbeeld een leegstaand schoolgebouw ombouwen).
  - [toon alleen als Q8 = een koopwoning]
- Meer mogelijkheden om gezamenlijk te bouwen of woningen te splitsen.
  - [toon alleen als Q8 = een koopwoning]
- Gepaste woninghulp/ ondersteuning voor jongeren die hulp nodig hebben.
  - [toon alleen als Q9 = Ik heb een functiebeperking]
- Meer toegankelijke (bijvoorbeeld drempelvrije of prikkelarme) woningen realiseren
  - [toon alleen als Q8 = Een toegankelijke kamer OF Q8 = Een toegankelijke huurwoning OF Q9 = Ik heb een functiebeperking]
- Zorgen voor meer kennis over dakloosheid (cijfers en praktijk).
  - [toon alleen als Q11 = Ik heb jeugdhulp met verblijf gehad en na mijn 18e werd mijn woonsituatie onzeker. OF Q11 = Ik heb nu jeugdhulp met verblijf, maar wanneer ik 18 word, wordt mijn woonsituatie onzeker.]
- Meer opvangplekken creëren voor jongeren die dakloos worden, bijvoorbeeld door leegstaande hotelkamers te verhuren.
  - [toon alleen als Q11 = Ik heb jeugdhulp met verblijf gehad en na mijn 18e werd mijn woonsituatie onzeker. OF Q11 = Ik heb nu jeugdhulp met verblijf, maar wanneer ik 18 word, wordt mijn woonsituatie onzeker.]
- Jongeren uit de jeugdhulp niet loslaten als zij 18 jaar zijn, maar pas als zij er klaar voor zijn om op eigen benen te staan.
  - [toon alleen als Q11 = Ik heb jeugdhulp met verblijf gehad en na mijn 18e werd mijn woonsituatie onzeker. OF Q11 = Ik heb nu jeugdhulp met verblijf, maar wanneer ik 18 word, wordt mijn woonsituatie onzeker.]
- Bereid jongeren beter voor op en help hen meer bij de stap naar zelfstandigheid.
  - [toon alleen als Q11 = Ik heb jeugdhulp met verblijf gehad en na mijn 18e werd mijn woonsituatie onzeker. OF Q11 = Ik heb nu jeugdhulp met verblijf, maar wanneer ik 18 word, wordt mijn woonsituatie onzeker.]
- Zorg in ieder geval altijd voor regelmatige check-ups van een bekende hulpverlener, zodat een jongere nooit het gevoel heeft dat zij er alleen voor staan.
  - [toon alleen als Q11 = Ik heb jeugdhulp met verblijf gehad en na mijn 18e werd mijn woonsituatie onzeker. OF Q11 = Ik heb nu jeugdhulp met verblijf, maar wanneer ik 18 word, wordt mijn woonsituatie onzeker.]
- Anders, namelijk... [open]
- Niets / geen mening [exclusief]

Bijlage

Vragenlijst 'Een (t)huis, een toekomst'

HUIS VERLATEN

Q7 = Bij mijn ouder(s)/ verzorger(s), of andere familie EN Q8 = ik ben nog niet op zoek

Q14. Op welke leeftijd denk je uit huis te gaan?

[open, numeriek en minimaal gelijk aan hun huidige leeftijd]

- Ik weet het niet [exclusief]

Q15. Hoe denk je dat het zal zijn om een woning te vinden?

Single response

- Heel makkelijk
- Makkelijk
- Niet makkelijk, maar ook niet moeilijk
- Moeilijk
- Heel moeilijk

Q16. Maak je je zorgen over het vinden van een woning?

[slider 0-100]

Heel weinig zorgen ----- Heel veel zorgen

PARTICIPATIE

Je hebt je mening gegeven over het thema wonen voor jongeren. Bij State of Youth NL vinden wij dat de stem en de problemen van jongeren echt serieus genomen moeten worden, zodat wij voortaan vooraan staan. Daarom willen we je nu nog een vraag stellen over jeugdparticipatie in Nederland.

Q17. Hoe vind je dater op dit moment naar de mening van jongeren in Nederland geluisterd wordt (bijvoorbeeld door de overheid), bij onderwerpen die voor jongeren belangrijk zijn?

[slider 0-100]

Er wordt heel slecht geluisterd ----- Er wordt heel goed geluisterd

Bijlage

Vragenlijst 'Een (t)huis, een toekomst'

Q18. Je kunt bij State of Youth NL terecht met je zorgen over de vele onderwerpen die voor jongeren belangrijk zijn. Wij willen aandacht besteden aan al deze thema's.

Als je er een moest kiezen, welk onderwerp zou jij dan het belangrijkste vinden om voor jongeren hoog op de agenda te zetten?

Single response, randomiseren

- Gokverslavingen
- Klimaat
- Geldzorgen (bijvoorbeeld door studieschulden)
- Wantrouwen in de overheid
- Jeugdzorg
- Mentale gezondheid
- Polarisatie / verdeeldheid in de samenleving
- Anders, namelijk ...[open]

Q19. Heb jij nog tips of een bericht voor andere jongeren die wellicht (ook) op zoek zijn naar een woning, of veel problemen hebben ervaren? Laat deze hieronder achter.

Q20. Bedankt voor het invullen van onze vragenlijst. Samen met heel veel andere jongeren heb jij je mening gegeven over een enorm belangrijk thema: wonen. Wij zullen al die meningen bundelen en laten van ons horen!

Wil jij:

- Kans maken op een bol.com bon van €200.
- door ons per mail op de hoogte gehouden worden van de resultaten van dit panel,
- en als eerste uitgenodigd worden om je mening te geven over andere belangrijke onderwerpen?

Laat dan hier je emailadres achter!

>>> Ik wil op de hoogte gehouden worden en meedoen aan de loting.

>>> Ik wil op de hoogte gehouden worden, maar niet meedoen aan de loting.

>>> Ik wil niet op de hoogte gehouden worden, maar wel meedoen aan de loting.

>>> Ik wil mijn e-mailadres niet achterlaten.

Mijn e-mailadres is: [open in de vorm van text@text.text, anders niet geldig]

STATE OF

YOUTH

